

АДАПТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК КЛЮЧ ДО СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Ільягуєва Еліна Андріївна

студентка,

Дніпровський фаховий коледж технологій та дизайну

Науковий керівник: Луценко Юлія Василівна

викладач-методист,

Дніпровський фаховий коледж технологій та дизайну

За останні роки стало зрозуміло, що про стабільність у світовій економіці говорити вже не варто. Все змінюється надто швидко. Навіть успішні компанії можуть опинитись у складному становищі, якщо не реагують на події вчасно. Війна, інфляція, коливання курсу валют, перебої з постачанням, розвиток технологій – усе це змушує бізнес діяти по-новому. Тепер не виходить жити за старими планами, треба постійно підлаштовуватись під реальність.

Стара система управління, коли рішення приймалися тільки керівництвом, а зміни впроваджувалися роками, вже не працює. Бізнесу потрібно діяти швидко, спілкуватися всередині команди й бути готовим міняти напрям у будь-який момент. Тому все більше компаній переходять на адаптивне управління – воно допомагає не просто пережити складні періоди, а ще й побачити в них нові шанси для розвитку.

Світ зараз міняється на очах, і бізнес мусить якось підлаштовуватись. Те, що працювало кілька років тому, тепер може не мати жодного сенсу. Тому важливо не просто мати якийсь план чи стратегію, а вміти швидко зреагувати, коли ситуація раптом змінюється. У цьому, власне, і є суть адаптивного менеджменту – він допомагає компанії не розгубитись у складних обставинах і тримати роботу на плаву [1].

Старі способи, коли все вирішував один керівник і будь-які зміни тягнулись роками, уже не діють. Сьогодні треба рухатись швидко, слухати одне одного, радитись, пробувати нове. Тільки так підприємство може залишатися живим і розвиватися, навіть коли навколо суцільна невизначеність [2].

Адаптивний менеджмент спирається на кілька простих речей: довіру, аналіз, навчання, гнучкість і відповідальність. Головне тут – людина, її ініціатива та бажання розвиватися. Це управління не про контроль, а про співпрацю. Там, де діалог і підтримка, навіть складні завдання вирішуються швидше [3].

В українських реаліях адаптивність має особливе значення. Війна, економічні труднощі, зміни в законах і ринку змушують компанії діяти

по-новому. Ті підприємства, які змогли швидко змінити напрям роботи, перейти на дистанційний формат або знайти нові ринки, довели: саме гнучкість дає змогу вижити й розвиватися [4].

На рис. 1 показано, що коли рівень адаптивності компанії зростає, її здатність розвиватися стабільно також підвищується. Тобто підприємства, які швидко реагують на зміни, легше долають труднощі й отримують конкурентну перевагу навіть у нестійкому середовищі.

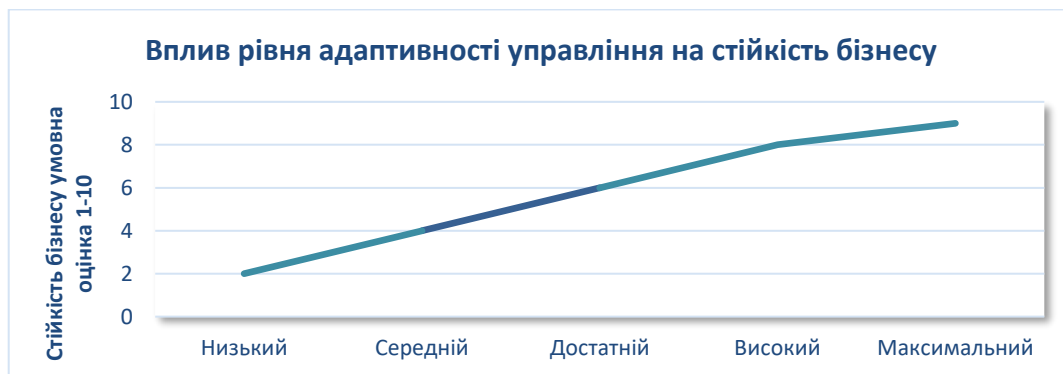

Рис. 1. Вплив рівня адаптивності управління на стійкість бізнесу

Як видно з графіка, компанії, які працюють за принципами адаптивного менеджменту, після криз відновлюються набагато швидше. Там, де структура жорстка і все вирішується зверху, процес повернення до стабільності триває довше. Це ще раз доводить, що гнучке управління потрібно розвивати на всіх рівнях підприємства [5].

Європейський досвід підтверджує це. Там адаптивність давно стала частиною управлінської культури. Компанії не бояться експериментів, вони вчаться на власних помилках і шукають можливості навіть у кризі.

Щоб адаптивний підхід працював, у компанії має бути прозора комунікація. Інформація повинна передаватись швидко, без зайвої бюрократії. Важливу роль відіграє керівник – він не просто контролює, а підтримує команду, допомагає знайти рішення, створює атмосферу довіри [3].

Технології також мають велике значення. Хмарні сервіси, аналітика, CRM-системи дають змогу бачити картину в реальному часі та приймати рішення на основі фактів, а не здогадів [6].

В Україні з цим поки не все просто. Багато керівників ще тримаються за старі методи і не поспішають щось змінювати. Часто працівники теж не наважуються брати на себе більше відповідальності, бо звикли, що все вирішують зверху. Не всім вистачає знань про сучасні способи управління, тому процес іде повільно. Але зміни вже відчутні. Молоді компанії, особливо ті, що працюють у сфері ІТ, торгівлі чи послуг, поступово переходять на нові підходи, довіряють командам і

підтримують ініціативу. Вони не бояться експериментів і показують, що гнучкість справді працює [4; 6].

Висновки. Адаптивний менеджмент – це один із найефективніших шляхів збереження стійкості бізнесу. Він допомагає не тільки переживати труднощі, а й використовувати їх як поштовх до розвитку.

Для українських підприємств це шанс сформувати нову управлінську культуру – таку, де цінують гнучкість, партнерство, навчання й технологічність.

У майбутньому саме підприємства, які зможуть швидко пристосовуватись і змінюватися, визначатимуть економічний розвиток країни.

Список використаних джерел:

1. Пугачевська К., Лисенко Е. Адаптивне управління підприємством в умовах невизначеності. *Молодий вчений*. 2021. №4 (92). URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/2236>
2. Халіна В., Колбасинський Ю. Теоретичне підґрунтя адаптивного управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2023. №52. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4179>
3. Полінкевич О. Адаптивний механізм управління змінами у бізнес-структурах в умовах COVID-19. *Економіка, аналіз, екологія*. 2020. №2 (16). DOI: <https://doi.org/10.32750/2020-0216>. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/110>
4. Мильніченко С., Сергата М., Панченко К. Управління змінами в системі менеджменту малого бізнесу: виклики та можливості. *Економіка та суспільство*. 2023. №53. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6345>
5. Adaptive Management of Business Entities in the Context of Digitalization of the Economy. (2022). ResearchGate. URL: https://www.researchgate.net/publication/365499133_Adaptive_Management_of_Business_Entities_in_the_Context_of_Digitalization_of_the_Economy
6. Височин І., Лях С. Адаптивність бізнес-моделей підприємств торгівлі в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. №54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6391>